

ТОТАЛЬНЕ ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБА У ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ ТА АНКІЛОЗИВНИЙ СПОНДИЛІТ

Герасименко С.І., Полулях М.В., Герасименко А.С., Тимочук В.В., Полулях Д.М.
ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України», м. Київ

Ревматоїдний артрит (РА) та анкілозивний спондиліт (АС) відносяться до групи аутоімунних системних захворювань сполучної тканини, в основі яких лежить прогресуюча дезорганізація сполучної тканини із запально-деструктивним ураженням суглобів.

Ефективним методом відновлення функції кульшового суглоба у цих хворих при II-III стадіях захворювання є тотальне ендопротезування.

Особливостями цих захворювань є поширений остеопороз, який викликаний, по-перше, основним захворюванням; по-друге, гіподинамією через запальний процес в суглобах кінцівок; по-третє, постійним застосуванням гормональних препаратів. Дослідження остеогенної активності стовбурових стромальних клітин кісткового мозку з різних ділянок кульшового суглоба під час ендопротезування, показали їх високий клоногенний потенціал.

Мета роботи – проаналізувати результати ендопротезування кульшового суглоба у хворих на ревматоїдний артрит та анкілозивний спондиліт.

Матеріали та методи. За останні 10 років нами було виконано 164 тотальних ендопротезування кульшового суглоба у 131 хворого на РА та 84 тотальних ендопротезування кульшового суглоба у 72 хворих на АС. У хворих на РА в 66 випадках (40,3%) використовувалося ендопротезування з цементним типом фіксації, в 93 випадках (56,7%) – безцементна фіксація компонентів, та у 5 (3,0%) – гібридна фіксація компонентів ендопротеза. У хворих на АС в 32 випадках (38,1%) використовувалося ендопротезування з цементним типом фіксації, в 50 випадках (59,5%) – без цементна фіксація компонентів, та у 2 (2,4%) – гібридна фіксація компонентів ендопротеза.

Результати та їх обговорення. Оцінка результатів ендопротезування проводилася за адаптованою шкалою для великих колагенозів. У хворих на РА отримані відмінні та добрі результати у 73,3% випадках, 25,5% тотальних ендопротезувань кульшового суглоба були розцінені нами як задовільні, та у 1,2% випадків отримано незадовільні результати лікування. Незадовільні результати були пов'язані із загальнохірургічними ускладненнями – нагноєнням операційної рани.

При лікуванні хворих на АС отримані відмінні та добрі результати у 81,2% випадків, 18,8% тотальних ендопротезувань кульшового суглоба були розцінені нами як задовільні. Незадовільні результати у хворих на АС ми не спостерігалися.

Висновки. Ендопротезування кульшового суглоба сьогодні є найбільш ефективним методом відновлення його функції у хворих на РА та АС, що дозволяє досягти соціальної адаптації цієї категорії пацієнтів.

Реферат

ТОТАЛЬНОЕ ЭНДОПРОТЕЗИРОВАНИЕ ТАЗОБЕДРЕННОГО СУСТАВА У БОЛЬНЫХ РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ И АНКИЛОЗИРУЮЩИМ СПОНДИЛИТОМ

Герасименко С.И., Полулях М.В., Герасименко А.С., Тимочук В.В., Полулях Д.М.

Ревматоидный артрит и анкилозирующий спондилит относятся к аутоиммунным системным заболеваниям соединительной ткани. Эффективным методом восстановления функции тазобедренного сустава у этих больных является тотальное эндопротезирование. Нами за 10 лет проведено 164 операции эндопротезирования тазобедренного сустава у больных ревматоидным артритом и 84 – у больных анкилозирующим спондилитом. Хорошие результаты восстановления функции сустава получены в 73% у больных с ревматоидным артритом и 81% - у больных с анкилозирующим спондилитом.

Abstract

TOTAL HIP ARTHROPLASTY IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS AND ANKYLOSING SPONDYLITIS

Gerasymenko S.I., Polulyakh M.V., Gerasymenko A.S., Tymochuk V.V., Polulyakh D.M.

Rheumatoid arthritis and ankylosing spondylitis is a refers to related autoimmune connective tissue diseases. An effective method of restoring the function of the hip in these patients is a total joint replacement. We have over 10 years there were 164 hip replacement surgery in patients with rheumatoid arthritis and 84 - in patients with ankylosing spondylitis. Good results are obtained by recovery of joint function in 73% of patients with rheumatoid arthritis and 81% - in patients with ankylosing spondylitis.